

Pláss er fyri 39 fólkom. 13 komur hava tvær koyggjur og 13 eina. Umstøðurnar hjá fólkinum eru góðar.

Sundaberg er bygdur á smíðjasmiðjuni A/S Mjøllem & Karlsen í Bergen og kostar 105 mill. kr. Hann er 67 metar langur og 13,8 breiður. Trolbanarnir eru triggir og linjurnar fyra, tvær flakalinjur og saltfiskalinjur.

Sundaberg tekur 700 tons av saltfiski og 400 tons av flaki. Maskinan er 4.900 hestar og ferðin næstan 17 mil.

A/S Mjøllem & Karlsen byggir eisini ein nýggjan Skálaberg fyri Kjølbó. Hetta skipið verður liðugt um mánaðarskiðtið februar/mars næsta ár.

Harafturat hevur P/F Enniberg í Havn umbiðið slíkan trolara. Hann skal vera liðugur í desember 1989.

henda fyrsta túrin er eingin mætari enn Samson Samson úr Klaksvík. Hann hevur ført allar triggjar Sundabergtrolararnar, sum Kjølbó hevur átt og er sera væl nøgður við nýggja trolaran.

Vit hava spurt hann, hvørjar vónir hann hevur um, at Barentshavið eisini í framtíðini verður ein av okkara týðningarmiklu fiskileiðum. Hann sigur:

Ber ikki ótta fyri stovnum

— Tað eru 40 ár síðani, eg fyrstu ferð fór til skips við Sjóðarbergi og tann túr-

urin gekk eystur í Barentshavið. Tað var á sumri í 1948. Frá 1960 og nøkur ár úteftir vóru vit fyri tað mesta í Grønlandi, síðani broyttust fiskileiðirnar og vit fóru til New Foundlands at fiska og so

aftur í Barentshavið. Tað hevur víst seg at vera ógvuliga svingandi fiskari í Barentshavinum, so tað er einki nýtt, tá vit nú siggja, at minni er at fáa har eysturi.

— Vit hoyra, at kvoturnar fara helst at minka eystanfyrir, men eg beri ikki ótta fyri fiskiskapinum har. Fiskur fer at koma aftur, tað eru royndirnar, vit hava.

Samson heldur annars ikki, at stovnurin er í so vánaligum standi, sum onkur vil vera við.

Grønland

Uppá fyrispurning hvat er at gera hjá flotanum, sum fiskar eystanfyrir, um fiskurin fer at minka nógv afturat, sigur Samson, at eitt náttúrligt alternativ er Grønland.

— Har hava vit jú fiskað nógv fyrr, og eg skal viðganga, at tað er mitt størsta ynski, at vit sleppa aftur í grønlandsk-

an sjógv at fiska, um so er, at har verður nóg nógvur fiskur til okkum eisini. — Eg rokni við, at okkara politikarar gera tað teir kunnu fyri at skaffa okkum veiðuloyvi í Grønlandi aftur.

Samson heldur tað annars vera betur at viðgera fiskin umborð á slíkum trolara sum Sundabergi heldur enn at skula føra hann til lands.

Bert viðgera umborð

— Nú skal eg ikki leggja meg út í kjakið um Føroyingahavnina, men tað er greitt, at skulu vit leggja okkum eftir at fáa goðsku, so verður tað stórir munur á goðskuni, um vit viðgera fiskin umborð, enn um vit leggja hann upp til virki á landi.

Samson heldur annars, at eru tað nakrir fiskimenn, sum grønlandingar vilja hava til Grønlands at fiska og eisini at leggja

teimum sjálvum lag á, so eru tað føroyingar.

— Vit hava jú langar traditiónir í Grønlandi, sum bæði grønlandingar og vit sjálvir hava fingið stórt gagn burtur úr, so eg vóni, at vit sleppa aftur til Grønlands at fiska og harvið eisini kunnu hjálpa grønlandingum við tí, teir hava tørv á.

Ikki gevast at byggja skip

Vit spurdu eisini Samson um hann heldur tað vera rætt, at føroyingar halda fram at byggja nýggj skip.

— Eg dugi ikki at hugsa mær, at vit skulu gevast við at byggja skip. Vit eru noyddir til at skifta flotan út við meira tíðarhóskandi skip, men um hetta nýggja skipið, vit her hava fingið er í so flott, skal eg ikki siga. Tað er stórt og gott og nakað er gjørt fyri at skaffa mannigini betri umstøður. Tá vit vita, at tað verður ikki helmað í, tá arbeiðsplass verða bygd í landi, at skapa arbeiðsfólkinum góðar umstøður at virka undir, so haldi eg vit eisini eiga at geva okkara siglandi fólki góðar umstøður.

Vit hava so eisini fingið eitt gott og nossligt og ikki minst liviligt skip, sigur tann 57 ára gamli skiparin, Samson Samson, sum skal føra Sundaberg fram til í februar, tá hin Kjølbó-trolarin kemur til landið. Tá fer skiparin á undanfarna Sundabergi, Brandur Joensen, at taka yvir á brúnni á Sundabergi. Hann verður annars 1. stýrimaður við Sundabergi henda fyrsta túrin.

Brandur skipari seinni

Vit hava eisini spurt Brand, hvussu honum dámar skipið. Hann sigur seg vera væl nøgdan. Heldur at tað verður spennandi at skula royna tvær framleiðslur istaðin fyri ta einu. Hann heldur tað ger gott, at vit nú skulu til at troysta alt tað, sum kemur upp á dekkið, so tað slepst undan at koyra nakað út aftur. Hetta er tann einasta gongda leiðin og tí koma nýggju trolararnir væl við.

Sjálvur hevur Brandur fiskað í Barentshavinum í 15 ár. Fyrst sum dekkari umborð á gamla Vesturvón og síðani sum skipari við Sundabergi, til hann fór á land í januar í ár. Nú skal hann so skjótt til at føra flaggskipið hjá Kjølbó.

Skilagóður handil

Hvat heldur hann so um møguleikarnar eystanfyrir í framtíðini?

— Eg siggi ikki so svart uppá tað. Vit vita, at tað hava verið ójovn ár øll tey árin, føroyingar hava fiskað í Barentshavinum. Tað var t.d. minni at fáa í 1979 eins og nú, men øll 80-árin hevur verið nógvur fiskur, so eg trúgvi, at fiskurin fer at koma aftur.

Eisini hann vónar, at slíkir trolarar sum Sundaberg einafør í framtíðini fáa fiskiloyvi í Grønlandi.

— Er nokk av fiski, so kunnu vit keypa okkum kvotur og kunnu grønlandingar vera við at manna skipini. Mær dámar betur hesa loysnina enn at lata skip fara til Grønlands at avreiða fisk til Føroyingahavnina, sigur hann.

Annars heldur Brandur, at tað er livsneyðugt, at vit varðveita fiskirættindini í Barentshavinum og heldur hann tað vera sera góðan handil at byta svartkjaft við fisk í Barentshavinum.

Brandur heldur, at tað er sera umráðandi, at okkara samráðingarmenn ikki sleppa rættindum okkara í Barentshavinum, men annars heldur hann, at tað er rætt, at vit minka um fiskiskapin, nú stovnarir eru verri fyri. Men harvið mugu vit so ikki sleppa øllum, heldur hann. Hann hevur annars álit á, at okkara politikarar fáa sum mest burtur úr, so leiðis at fjarfiskiflotanum eisini í framtíðini verður liv lagað.

jan

Umframt saltfisk skal hesin langfaratrolarin nú eisini arbeiða flak

